

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

-- dec. 23.

(Igazságot mindenkinek!) A képviselőház többsége elvégre is a nemzeti jogok programjának alapján vált többséggé, azokból becsülettel föl nem adhat semmi lényeges részt. Az elvekbe vetett hitet rabolná el a nemzettől elvei feladásával. Szemben áll ezzel a királyi akaratot képviselő kormány. — Ez az akarat az alkotmányosság tagadása, a törvények lábba tiprása. — Engedni tehát a törvénytelen és nem a törvényes álláspontnak a kötelessége. Ez lesz a nemzetijogokért most folyó harc biztos eredménye, a mely alatt mi szenvedhetünk, de boldogan élvezik a szenvedés árán kivívott előnyöket azok, a kik utánunk következnek. Az ő nagy előnyük pedig az lesz, hogy valódi alkotmány oltalmában fognak élni alkotmányosság helyett. És itt kell, hogy egy irányban igazságot szolgáljassunk. Tisza Kálmánnak és a többieknek, a kik egész Fejérváryékig kezelték a hatalmat. — Hibájok, hogy hitők nem volt a nemzet jogainak erejében. — De mekkora küzdelmet folytattak, mennyiszor jártak tojástáncot, hogy a jogok értékének legalább a látszatát fenntartsák! Tévedtek, de hazafiak voltak. Akik ezután következnek, megszabadulnak a törvények között lappangó abszolútizmus levegőjétől és hűvek lehetnek a királyhoz a nélkül, hogy hűtlenséget kövessenek el a haza ellen!

(Hírlapi cikk.) A kávéházban folyt le ez a párbeszéd:

— Olvastad barátom X. jelölt beszédjét?

Vettem drága leveledet . . .

Vettem drága leveledet,
Elolvastam tíz-szer száz-szor
Cifra szókkal tele írva,
Most nem oly szép, szebb volt máskor

Vettem drága leveledet
De a szived nem volt benne.
Avagy a sok jéghideg szó,
Forró szived hangja lenne?

Olvasgatom, de nem értem,
Mintha nem is nekem szólna, —
Olyan fagyos, olyan hideg, —
Mintha nem is tőled volna!

Bihari Sándor.

Bibi és Bébé.

Irta: Gáspár Imre.

— Uram . . .
— Asszonyom . . .
— Ön kihívja a szakadást!
— Csak az ő — kedvére történik, ha ha úgy van:
— Hiszen én nem bánom! jól van, legyen a hogy Ön akarja! Mamánál még lesz

— Még csak *felületesen* olvastam, ha nem gyöngének találtam.

— No, én *komolyan* olvastam, pajtás, hanem úgy még gyöngébb.

(A semmi.) *Semmi*, az elég kevés, gondolod kedves olvasóm. És hiszed? Én azt állítom, hogy mai nap *minden . . . semmi!* Ha vizsgáljuk ama kötetekre menő regényeket, melyek oly sok papirt emésztenek föl, s annyi könyvárast rontanak meg, látni fogjuk, hogy gyakran azok többségének tartalma sem egyéb, mint . . . *semmi!* Irják *semmiről*; adják *senkinek*; hasznuk az egészben . . . *semmi*. Hány ember lett *semmiből* hirtelen valamivé, s aztán újra . . . *semmivé!* Mi szerencsétlenebb az uzsorás sorsánál? mi keményebb a meggazdagultak szívénél? mi állhatatlanabb a megszegett eskünél? *Semmi*. De még ennél is tovább megyünk. Mije hiányzik annak, a kinek mindene van? *Semmije sem*. De a *semminek* a szép nemnél is nagy szerepet kell játszania. Mi által tetszenek a nők? *Semmi* ség által. Elbájo! a . . . *semmivel*. Megvigasztal . . . a *semmivel*. Halad . . . egy *semmin*. De kedves olvasóm, nem fárasztalak tovább *semmivel*, s ezentul nem beszélék *semmit* . . .

Uj év felé.

— dec. 28.

A komor válság dacára, amely már évek óta emésztí ennek az országnak életerejét, reménységgel tekintünk a jövő elé. Nem a közel jövőt értjük, hanem évekkel előre tekintünk. Mert

egy olyan élet- és akaraterős nemzetet, mint a magyart, amely haladni tud és akar a korrall, amelynek népszerű és lelkiismeretes vezérei vannak, nem tehet tönkre egy válság, életerejét nem kezdheti ki az idő foga. Elvégre nem hódító küllelenséggel állunk szembe most sem, hanem azokkal, akikkel századok eseményei kötötték össze hazánk sorsát.

Ki fog jutni ez új évben okvetlenül a mi hazánk a válságos helyzetből s akkor új korszak fénye fog derülni Magyarországra. Ez a szociális és gazdasági fejlődés korszaka lesz, amely ha be nem következhetnék, akkor kellene igazán aggódnunk országunk sorsa felett.

A válság már nemcsak a közéletben, hanem a kereskedelemben és iparban, a bankokban és palotákban éppen úgy, mint a munkás kunyhójában egyaránt érezteti bomlasztó hatását. Sokat panaszkodtunk a kereskedelem és ipar pangása miatt, de annyi joggal talán még soha, mint most. Csak most derült ki, mennyire rászorult kereskedelmi és ipari életünk a mindenható állam támogatására. Az állam, amely országunk egész életerejét felszivja magába, az életerőnek jelentékeny részét más formában s más utakon vezet vissza az országhoz, de most, hogy állami életünk tespedésben van s a hatalmas gépezet rosszul fungál, súlyos megpróbáltatásokon megy keresztül a hatóságnak egy igen jelentékeny része.

Es mindenek felett felidézte az a

szobácska, melyben megvonulhatok! Ugy-ugy uram, én még ma távozom! Mamához, a ki megjósolt mindent, mindent, mind . . . ent . . .!

— Oh, én nem akarom meghazudtolni az Ön jóstehetségét! Családi különlevesesség lehet! Betti, asszonya készül! Isten Önnel, asszonyom!

. . . S a zokogó asszonyka magára marad, s igazán magára marad, s igazán érdekes erélylyel tömi bóröndökbe, dobozokba és csomagokba holmiját.

Coralie távozik Ödöntől. Bizonyosan eltávozik.

És Ödön?

Ödön először is „Julie tante”-ot, ez élet álláról és elméjéről egyaránt ismeretes, hat évtized óta köztisztelőben álló és kávézó hajadont keresi fel, s elmondja neki családi szerencsétlenségének egész tragédiáját.

— Édes tante, mind ennek a Bibi az oka!

— Bibi? Ki ez az ur?

— Oh, dehogy ur! a Bibi egy kis

kutya!

— Egy kis . . . kutya!!

— Igen, egy utálatos szép kis kutya!

Coralie ugyanis arra szoktatta ezt az a gora-

féle szörméjű fenevadat, hogy naphosszat a szobában fekszik. Oh, milyen utálatos egy szokás ez! Mi nem történt közelebb? Bibi, ez a csuf állat, felment az íróasztalomra, belefeküdt a széles dohánytartómba, azután — mikor kiugráttam belőle — végig döntötte a tentámat mindenféle írományomon, és még az ujjamat is megharapta. Nos, én egyszerre mindenkorra kijelenttem, hogy Bibinek többé ne legyen keresete sem a dohány tartómban, sem az íróasztalomon. Coralie erre, képzelje Julie tante, kijelentette hogy Bibi nélkül nem élhet, hogy én zsarnok vagyok, hogy a mamája különben is több kényelmet nyújthat nekik, már tudniillik Coralienak és Bibinek, aztán elment, és ott hagyott a faképnél. Én pedig hagytam. Nos, jól eszelektem, édes Julie tante?

— Nagyon helyesen tetted. Ödön. A modern házasságok mind amolyan kutya-macskaházasságok. Hát nem jósltam meg előre mindent?

— Persze, hogy meg!

— Hát nem mondtam mindjárt, hogy az a leány pazar?

— No nem épen az!

— Vagy az, hogy csapodár?

— No, még nem vettem észre!

— Meg, hogy hamis fogakat hord?

— De Julie tante?

válság a gonosz osztályban az ördögeit. Néprétegek, amelyeknek együttes munkálkodása vitte eddigelőre az országot, ma elkéseredett ellenfelekként állanak egymással szemben s különösen a székesfővárosban már-már ott tartottak, hogy a szociális forradalom rémei fenyegették. Az alulról felfelé törő néprétegek jogaik kivívása érdekeiben erőszakhoz akartak nyulni és ki tudja, mi történik, ha e szörnyű válság hamarosan meg nem oldódik olyként, hogy minden néprétege az országnak meg legyen vele elégedve.

De mi mondjuk, hogy mi remélünk, minden jóra fog fordulni és ebben a hitben várjuk az ó-év lepergését.

Tartsunk össze és dolgozzunk egyetértéssel a haza és a magunk jóvoltáért. Nincs az az erő, amely ártani tudna nekünk, ha összetartunk, ha egyet akarunk. Nincs az a hatalom, amely le tudna törni bennünket, ha minden magyar ember hadba száll e hatalom ellen.

A közelgő új-év sok jogos reményt van hivatva megvalósítani. Jogot kér a nép és várja, hogy még ebben az esztendőben jogot kapjon. Meg is fogja, meg is kell kapnia, de csakis abban az irányban, hogy az alkotmányos élet ujoncai a nemzeti ügy megbízható tartalékosaivá legyenek. Így lehet a jogot kiterjeszteni. Minden országában a művelt nyugatnak, szavazati-joga van a milliónyi dolgozó törvénynek, mi sem maradhatunk el. És minden olyan ország, amelyben általános szavazati-jog van, virul, fejlődik. Ellenben az olyan országokban, melyekben ez a jog nincsen meg, állandó a zűrzavar, a helviszály s minden szerterobbanni, felbomlani készül. Nézzük csak Orosz- vagy Spanyolországot! Új nemzeti elemekkel szaporítsuk meg a nemzeti jog táborát.

A küszöbön álló, vagy a reá következő esztendőktől várjuk a már esztendők óta megígért, de még mindig meg nem csinált nagy közmunkákat, amelyek révén milliók jutnak el gyá-

rosokhoz, kereskedőkhöz, iparosokhoz és főként a kenyeret adó munka nélkül szűkölködő munkásokhoz.

És várjuk természetesen azt, hogy már a legközelebb helyreáll a rend, a törvény uralma s megszűnik a harc hatóság és hatóság között.

Új-év táján mindig remél a reményében már annyiszor csalódott emberiség. De most, amikor valóban a feje tetején áll minden és sulyos, szerencsétlen helyzetben van az ország, minden ember joggal remélheti azt, hogy a jövő tisztességes békét és az egyebek által a nemzet egyetemére háruló hasznot hajtó munkát fog hozni s a népjog alapján megvethetjük majd alapját az új, modern és szabad Magyarországnak. S ezért korszakot alkotónak ígérkezik talán már az 1906-ik év is Magyarország történetében!

▲ politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 28.

Lukács László dr. folytatja megkezdett békeakcióját. A Kossuthal tegnap folytatott megbeszélések alapján sorra fel fogja keresni a koalíció összes vezető politikusait, hogy valamiképpen mégis nyélbeüthesse a békét.

Lukács László dr. ma délelőtt 11 órakor Andrassy Gyula grófot látogatta meg és több mint egy óra hosszat tanácskozott vele. A tanácskozás eredményét ezideig mély titok leple fedi, de annyi mégis kiszivárgott, hogy Lukács László már előterjesztést is tett Andrassy grófnak a béke módozatait illetőleg.

A mostani tanácskozások, értesülésünk szerint mindössze annyi eredménnyel járnak, hogy közvetlen új esztendő után Kossuth Ferenc tanácskozássra hívja össze a vezérőlbizottságot, hogy ott mindenekelőtt azt az előzetes kérdést döntsék el, vajjon opportunus dolog-e békétárgyalásokba bocsátkozni egy olyan politikussal, aki bár sulylyal bíró egyén, de e kérdésben egyetlen illetékes oldalról nincsen megbízása. A vezérőlbizottság tagjainak hangulatából ítélve, alighanem a tárgyalások mellett fog dönteni.

Politikai körökben az a hír járta tegnap, hogy Justh Gyula képviselőházi elnök az idén személyesen jelenik meg a király előtt, hogy tolmácsolja a képviselőház összes jó kívánságait. Ezzel szemben konstatahatjuk, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert a képviselőház elnöke a kabinetiroda utján már napokkal ezelőtt írásban elküldte az üdvözlőt.

Az újévi üdvözlések egy általában még mindig beszéd tárgyát képezik. A függetlenségi pártban valóságos belső forrongás van azért, hogy Sággy Gyula üdvözli Kossuthot, holott a mostani politikai viszonyok között lehetett volna találni valamivel alkalmasabb politikust.

(Főispáni belktatások.)

Némely helyen, ahol a hazafias lelkesedés nem lobog olyan hatalmas lánggal, mint másutt, sikerül Kristóffy megyefőnökeinek az eskütétel. *Trencsénből* táviratozzák, hogy a vármegye mai közgyűlésén Baross Gyula új főispán, miután a bizottsági tagok nagyrésze elhagyta a közgyűlési termet, a benmaradt függetlenségi tagok folytonos abugolása közben letette az esküt.

Selmecbányán is mára volt kitűzve Szabó Mihály megyefőnök beiktatása. De itt már a tisztára hazafias bizottsági tagok közül egy sem jelent meg, tehát a közgyűlést megtartani sem lehetett. Szabó Mihály mit tehetett egyebet? — Szégyenszemre elutazott Selmecbányáról.

(Pestmegye.)

Kristóffy József belügyminiszter ma leiratot intézett Beniczky Lajos pestmegyei alispánhoz. A leiratban a belügyminiszter megsemmisíti Pestmegye nov 25 én tartott közgyűlésének összes határozatait és felszólítja az alispánt, hogy ezen rendeletének végrehajtásáról neki 8 napon belül jelentést tegyen.

Beniczky alispán ma jelentést küldött a belügyminiszternek egy minapi rendeletére, melyben az alispán a többi közt ezeket írja: Minden törekvéssel oda akartam hatni, hogy a békés nyugalom helyre álljon és

— De azt csak nem tagadod, hogy megmondtam előre?

— Azt nem tagadom...

— No hát! Legjobb lesz, ha hagyod magára és aztán indítod a válópórt, mint a hogy ilyen pazar, csapodár és fogak dolgában hamis személylyel elbánnod illik. Eddig van. Majd beszélék én az anyjával is!

Julie tante ezzel fogta a kötőtűjét, átszurta vele a főkötőjét és — mielőtt Ödön a Coralie jellemrajzához másféle adatokkal szolgálhatott volna, — eltűnt belső szobáinak szentélyében.

Két viharos felleg találkozott. Mindkettő villámot okád és égzengést harsog.

Julie tante és Buznaháziné, ki Coralienak az ő édes mamája. Coralienek épen ilyen szemölcs lesz az orra hegyén huszonöt esztendő múlva.

— Édes Constance, Ödön válni fog! Mert...

— Ellenkezőleg, édes Julie! Coralie fog válni, mert...

— Nevetséges! Ödön...

— De ellenkezőleg! Coralie...

— Ugyan hagy beszélék el a magamét! Ödönnek van igaza! Coralie hűtlenül elhagyta, Isten tudja mért! Mert az a kutya, az nyilván csak ürügy volt!

— Ugy? Hát nem Ödön mutatkozott gyöngédtelesen férjnek, zsarnok apának?

— Apának! Hiszen gyermekök sincs!

— Az mindegy! Bibit Coralie egyszer szerette. Hát neki tekintetekkel kellett volna lennie Bibi iránt. S ha már akarod tudni, nekem jó eleve megjécselték, milyen durva, milyen kegyetlen és milyen zsarnok a te Ödönöd!

— Nekem is, hogy Coralie milyen pazar, milyen csapodár és hogy egész fogsora van hamis.

— Az rágalom! Egy foga van, a mit Máté Domokosnál betétezt. A Bibi különben tett jó szolgálatokat is.

— Szeretném tudni milyeket!

— Szívesen szolgálok velök. Nos, hallván, milyen kegyetlen és milyen zsarnok ember az az Ödön, azt tanácsoltam Coralienek, a ki nem sokára anya lesz...

— Micsoda? Coralie, az Ödön neje anya lesz? nem sokára lesz már anya?

— Hát azt tanácsoltam neki, hogy vegyen a házhoz egy kedves kis ölebet s igyekezzék azon begyakoroltatni Ödönnel az aprók és védtelenek iránt való gyöngédséget. Nos, láttuk hogy a próba rosszul sikerült!

— De Constance! Hiszen a gyereket csak nem fogják a dohánytartóban, meg az íróasztalon tartani! Egy kicsit heveskedtünk s én — tekintettel a Coralie állapotára, — kész volnék rá, hogy Ödönt rá bírjam az engesztelő lépésekre.

Ime, „Julie tante“ is csak „tante“ volt, a kit egy közelgő „Bébá“ még „Bibi“ iránt is ki tudott engesztelni! Buznaháziné pedig nagyanya lévén, elhatározta, hogy először is elmennek a fiatalok szállására s ott rendet csinálnak... Ödönhöz.

Ismét Ödönéknél vagyunk. Mi, „Julie tante“ és a leendő nagymama.

Mindjárt az ajtóban Betti fogad, a ki, az ölében valami rejtélyes tárggyal, nagy mosolyogva tart kifelé.

— Hová, Betti? Hát magok itt vannak?

— El se mentünk, csak a Bibit viszem kifelé. A nagyságos asszony küldi épen a nagyságos asszonynak, ajándékba, miután holnap ugy is a születésnapja van.

— Köszönöm! Hát az uraság?

— Ölelkeznek a kis szobában. Soha se láttam még ilyen jó hangulatban!

— Nem is voltam még soha boldogabb! — szólal meg épen mögöttök a Coralieval karján elő lépő Ödön. Képzeld „tante“, és mama, Coralie... (Ezzel sugott valamit a két közbenjárónak, a mitől aztán mind a négynek isteni kedve lett, s valamennyien ölelni kezdik a megbékélt asszonykát.)

— Coralie — folytatja Ödön — valóságos angyal!

vármegyén ne legyen kiszolgáltatva ahhoz nem értő és sajnos a jelenlegi viszonyok mellett többnyire megbízhatlan és kétes existenciájú mindenre vállalkozó elemeknek. Majd kijelenti, hogy azon Tahy Istvánt, azon helyettesét gróf Laszberget törvényesnek nem ismeri el.

(A kassai állapotok.)

A terrorizmusnak szinte hihetetlen dühöngéséről érkezik hír Kassáról. Pongrác főispán ma váratlanul megérkezett Kassára, megjelent a vármegyeházán és felszólította a napokban felfüggesztett Pallaghy Gyula főjegyzőt, hogy a hivatalát hagyja el. Pallaghy csupán a kivezényelt karhatalomnak engedett. Pongrác gróf továbbá felfüggesztette a vármegye összes főszolgabíráit. A város és vármegye valósággal forrong a törvénytelen főispán törvénytelen intézkedései folytán.

(Szatmármegye közgyűlése.)

Nagykarolyból táviratozzák, hogy Szatmármegyének Ilosvay főjegyző által mára összehívott közgyűlésére kétszáz bizottsági tag vonult fel a vármegyeházához. A bizottsági tagok zárva találták az ajtókat, s amikor felnyitották, a lépcsőházban csendőrség állt utjokat. Erre mindnyájan a Kossuth-nóta éneklése mellett a gimnázium tornatermébe vonultak, ahol megtartották a közgyűlést, elhatározván, hogy a kormány rendelkezései ellen feliratot intéznek a képviselőházhoz.

(Uj szegyenfoltok.)

A hivatalos lap holnapi száma — mint biztos forrásból értesülünk, közölni fogja, hogy a király Kasy János barsi, Justh György turóc és báró Fejérváry Imre baranyamegyei főispánokat buzgó szolgálataik elismerése mellett állásuktól saját kérelmükre felmentette. Fejérváry Imre báró az elismerésen kívül a Lipótrend lovagkeresztjének díjmentes adományozásában is részesült.

A király egyuttal kinevezte Brezovay Andrást borsodmegye, Nagy Mihály kecskeméti jogtanárt Szeged és Hódmezővásárhely, Köcsön Lajos pénzügyminiszteri osztálytanácsost turóc, és Gényi Kálmán anyakönyvi felügyelőt Bars megye megyefőnökévé.

(Főispáni fogadtatás.)

Bernáth Elemér Ungvármegye kinevezett főispánja ma érkezett meg Ungvárra a megye székhelyére, hogy installáltassa magát. — A főispánt, mikor a vonatból kiszállt a pályaudvaron összegyűlt nagyszámú tömeg hóval és tojással megdobálta. Az állomástól a városba menet közben a tüntetők még nagyobb zavargást okoztak és megütözték a főispán védelmére kirendelt csendőrséggel, miközben sebesülések történtek és több embert letartóztattak. A városban kitűzték a gyászlobogót.

Domahidyt felmentették!

Az új debreceni és hajdumegyei főispán.

(Saját tudósítónktól.)

— dec. 28.

Rengeteg sok kombináció után, — amelyben legutóbb Dr. Várady Sándor debreceni királyi ügyész is szerepelt, — ma aztán pozitív formában érkezik Budapestről a hír, hogy meg van a debreceni és hajdumegyei főispán.

Domahidy Elemér főispánt buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére felmentette állásától a király. A felmentést a hivatalos lap holnapi száma fogja publikálni.

Ezzel egyidejűleg az új megyefőnök kinevezése is megjelenik a hivatalos lapban.

Kristóffy embere Hajdumegye és Debrecen élén — Kovács Gusztáv pénzügyigazgató lesz.

Vaj' ki ő és merre van hazája?

Nem tudni. Tudósítónk klasszikus rövidséggel csupán magát a tényt közli velünk.

Nos hát — Debrecenbe hiába jön az a bizonyos Kovács Gusztáv ur! El lehet készülni a leggyászosabb fogadtatásra. A fogadtatás részletei között talán legenyhébb hatású lesz a záptojás.

Debrecenben és Hajdumegyében mindenkori atyáról fiura szálló kötelességnek tartották, hogy a honfiai érnyeket a hazaszeretet tűzénél melengettek.

Ebben a tekintetben a civisek és a hajduk követendő példát szolgáltatnak mindenkori az egész országnak.

Nincs kétségünk benne, hogy ugy lesz ez ezuttal is.

Egybeolvadva a nemzeti ideálokért folytatott küzdelemben, — egybeforrasztva a hazaszeretet dicső példái nyomán, amiket az elődök hagyományoztak, ez a város és ez a megye azzal a meggyőződéssel veszi tudtul a törvénytelen kormány megyefőnökének kinevezését, — hogy ide akár be se tegye a lábát, mert célt érni még erőszakos eszközök segítségével sem fog.

Bizottságok kiegészítése.

Városi közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

— dec. 28.

A közgyűlési tárgysorozat úgy hirdette, hogy száraz, unalmas ülésre lesz kilátás.

Névszerinti szavazások, apróbb ügyek szerepeltek a tárgysorozaton és ami némi élénkséget vihetett volna a közgyűlési terem unalmas levegőjébe, arról előre tudni lehetett, hogy a hivatalos párt paktum fog győzedelmeskedni.

A bizottságok kiegészítését értjük.

A jóslás, hogy ezek a választások is unalmasak lesznek, — felesleges volt, mert nem úgy történt minden, ahogyan előre kicikalmazva vala.

Márk Endrét nem választották be újra a közigazgatási bizottságba. Ezért nem fogadta el azt, hogy igazoló választmányi tagnak megválasszák és megindokolta ezen

állásfoglalását azzal a pikáns kijelentéssel, hogy bíró és panaszos egy személyben nem lehet.

Ennek a kijelentésnek az a magyarázata, hogy Márk Endre két-három kerületben megfelebbezi a lefolyt választások eredményét azon a címen, hogy az illető kerületekben nagymérvű szabálytalanságok történtek.

Tudósítónk egyébként az alábbiakban számol be a közgyűlés lefolyásáról:

Kovács József polgármester üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat s bejelenti, hogy a főispán távollétében őt terheli a kötelesség, hogy a közgyűlésen elnököljön.

A polgármester évi jelentését vita nélkül tudomásul vették.

Miniszteri leiratok.

A kereskedelemügyi miniszternek két leiratára, amelyek egyike a város belterületén levő közutak forgalmi biztonságáról és a műtárgyak megvédéséről alkotott szabályrendelet, másika pedig a közevetvámra vonatkozó szabályrendelet módosítására nézve tesz megjegyzéseket. A referensek előadása nyomán vita nélkül hozzájárultak a tanácsi javaslatához.

Névszerinti szavazások.

A névszerinti szavazások során másodizben szavaztak a József kir. herceg u. 67. sz. ház utáni ondódi föld eladása, — özv. Kecskés Sándorné nyugoti u. 20. sz. házastelkének megszerzése, s harmadizben a debreceni 3 ik honvédgyalozezred részére házi lövölde céljaira szükséges libakerti föld megvétele tárgyában. A másodizben tartott névszerinti szavazások, miután a bizottsági tagok az abszolút többségnek megkívántató számban nem voltak jelen, eredményre nem vezettek, míg a honvéd gyalozezred lövöldéjére szükséges libakerti föld megvételét végérvényen, természetesen a miniszteri jóváhagyástól feltételezetten, elhatározta a közgyűlés.

Város rendezés.

A tanács előterjesztést tett arra, hogy Kónya Lajos és nejeének csapókeri ingatlanait utcanyitási céljából vegyék meg.

Ezzel a tárggyal szorosa kapcsolatos, amennyiben mindakettő a városrendezés fontos célját szolgálja, Csontos Testvérek azon kérelme, hogy a város ipari telep céljaira engedjen át nekik az ispotály-laposon mintegy 300 négyszögöl telket.

Mikor annak idején ezek a tárgyak a jog és pénzügyi bizottság előtt voltak véleményezés végett a bizottság annélkül, hogy a kérelmek fölött érdemben határozott volna, irányt adóan azon fontos határozatot hozta, hogy a városi tanács keressen és találjon utat-módot arra, hogy az ispotály-laposon levő telkek mikép volnának értékesíthetők legelőnyösebben a város rendezés szempontjainak figyelembe vétele mellett.

Kónya Lajos és neje ingatlanokat 8000 koronáért hajlandók a városnak átengedni. A jog és pénzügyi bizottság az ajánlatot elfogadhatónak tartja, de csupán a városrendezési szabályrendelet figyelembevételével, a mely ilyen esetben a vételárat az illető csapókeri birtokosságra arányosan kiveti. — A tanács javaslata megegyezik a jog és pénzügyi bizottság indítványával.

Márk Endre felveti a kérdést, hogy ez az eset ingatlan, vagy törzsvagyon szerzése-e ez, avagy az utcarendezés szempontjából kivételes intézkedések hatálya alatt áll?

Csóka tanácsnok az előadó felvilágosításképpen kijelenti, hogy a megveendő ingatlanokat semmiképpen sem lehetne törzsvagyonnak tekinteni.

Ezen felvilágosítás után a közgyűlés határozattá emelte a tanácsi javaslatot.

A Csontos testvérek kérelmével kapcsolatosan az ispotály-lapos rendezése is szóba került. A tanács javaslata erre nézve az volt, hogy az ispotály-laposon pusztán házastelkek szakittassak ki a szabályozási szabályrendelet alapján és bocsájtassanak nyilvános árverésre.

A közgyűlés ilyen értelemben határozott.

Választások.

A közigazgatási bizottságból szabályszerint kilépő tagok helyét töltötték be titkos szavazás útján elsősorban.

Kiléptek a bizottságból:

Márk Endre,
Pálffy Gábor,
Dr. Fejér Ferenc,
Szilágyi Imre,
Szabó Kálmán.

Ezek helyébe tagjai lettek az 1906 és 1907. évekre a közigazgatási bizottságnak 30—50 szó többséggel:

Kiss Albert,
Pálffy Gábor,
Dr. Fejér Ferenc,
Szabó Kálmán,
Somogyi Pál.

Az igazoló választmány tagjainak megválasztásánál történt a közgyűlés szenzációja.

A kilépő tagokat, névszerint Dr. Nagy Zsigmondot, K. Tóth Kálmánt, Simonffy Imrét, Sinka Sándort és Márk Endrét újra jelölték. — Mielőtt az elnöklő polgármester szavazást rendelhetett volna el, — felállott Márk Endre és a következőket jelentette ki:

Márk Endre: Tekintetes közgyűlés! Senti sem állíthatja rólam, hogy valaha is kitértem volna mindazon terhelő, ámbátor megtisztelő megbízások elől, amelyeket a közügyek terén való működésem folyamán akár a közgyűléstől, akár más honnan nyertem. Most azonban kénytelen vagyok kijelenteni, hogy az igazoló választmányi tagságot nem vállalhatom. Ezen állásfoglalásom indoklásul meg kell mondanom, hogy én a lefolyt bizottsági tagválasztásokat azon kerületekben, amelyekben nagymérvű szabálytalanságokat észleltem, meg fogom felelőzni. Természetes ennélfogva, hogy ott, ahol panaszosként szerepelek, bíró gyanánt nem járhatok el, mert ez nem volna szép, nem volna férfias dolog. Megtehetném ugyan, ha nem igazságérzetem és lelkiismeretem vezetne minden tényben, hogy másnak orva alatt nyugtanám be a felelőzést, hogy mint bíró a magam álláspontjára hangolhassam az igazoló választmány ítéletét. De az ilyen eljárás nem fér össze igazságseretemetmel és folytonos küzdelmet okozna lelkiismeretemmel. Ezért ismételtelen ki kell jelentenem, hogy a megbízást, bármennyire megtisztelő is reám nézve, el nem fogadhatom. Ha megszűnik az említett összeférhetetlenség, nagyon szívesen állok újra a t. közgyűlés rendelkezésére, addig azonban kérem, hogy a közgyűlés tekintsen el megválasztásomtól.

Márk Endre ezen kijelentései után nyomban szólásra emelkedett Juhász Ignác és hosszabb beszédben magyarázni kezdte, hogy Márk Endre sokkal jobban használta annak az ügynek, amely felszólalását indította, ha helyet foglalna az igazoló választmányban.

Kovács József polgármester és Márk Endre ismételt felszólalása után, aki ragaszkodott kijelentéséhez, a közgyűlés Márk Endre helyett Dr. Juhász Ignác indítványára Dr. Kocsár Gábort küldte be ötödik tagnak az igazoló választmányba.

Hosszasan vitatkoztak ezután arról is, hogy miképp kellene a főispánt az igazoló választmány folytonos működésének biztosításaképpen azon teendőjére szorítani, hogy a választmány elnökét és három tagját, mielőbb nevezze ki. Ez tudnillik a főispánnak törvénybiztosította joga. A polgármester azt javasolta, hogy a közgyűlés keresse meg eziránt a főispánt. Juhász Ignác viszont elkerülni akarná, hogy a közgyűlés, mint ilyen, — a mai törvénytelen kormány bizalmi emberével érintkezzen. Végül megállapodtak abban, hogy a közgyűlés megbizta a polgármestert, hogy az igazoló választmány elnökének és három tagjának mielőbbi ki nevezése iránt saját hatásköréből kifolyólag tegye meg a szükséges lépéseket a főispánnál.

Az állandó bíráló választmányának kilépő tagjait, Juhász Ignácot, Márton Imrét, Komlóssy Arthurt, dr. Bacsó Dezsőt, dr. Tüdös Jánost újra megválasztották, ugyesinh

tén a számonkérőszéknek is Juhász Ignác és Komlóssy Dezső lettek újra a tagjai.

Miután a közgyűlés tárgysorozatán ezután már jelentéktelen ügyek szerepeltek, lanyha érdeklődés mellett a közgyűlésnek fél hat órára vége is lett.

A mai felolvasó est.

— dec. 28.

Ismét várakozáson felül sikerült. A műsor szebbnél szebb számai, a pompásan előadott szavallatok s felolvasások, a tökéletes ének, hegedű s zongora számok egészen lebilincseltek a közönséget, mely feszült figyelemmel hallgatta s zugó tapsviharral jutalmazta az egyes előadókat.

Az estét Gavallér Iluska éneke nyitotta meg, ki Husz Lajos pompás zenekísérete mellett egy karácsonyi dalt énekelt, csinos hangjával s bájos megjelenésével nagy hatást keltve. Ő utána dr. Wolafka Nándor püspök olvasott fel karácsonyi dolgokat — mozaik képeket Jézus születéséről, oly szépen, oly lebilincselően, oly szívhez szólóan, hogy tetjesen magával ragadta az egész hallgatóságot, melyre a magasztos gondolatok láthatóan mély hatást tettek. Viharos taps zugott felolvasása nyomán, amely újra elementáris erővel tört ki, midőn Zilahyné, szintársulatunk bájos primadonnája Tamaynak s Nosédának egy-egy dalát énekelte el az ő hatalmas s gyönyörű hangján. Előadását meg is kellett toldania egy szép olasz népdallal, melyet oly hévvel, olaszos könnyedséggel s bájjal adott elő, hogy ismét hatalmas tapsvihart csalt ki a hallás közönségtől.

Ezen sikerből részt kapott Huber Miksa karnagy is, ki művésziessen kísérte zongorán a bájos énekesnőt. Zilahyné után Pirkler Ernő lépett az emelvényre, ki kitűnő szavallatával teljesen érvényre juttatta Ábrányi Emil „Lánc csörgés” című költeményének összes szépségét A felzúgó tapsviharra elszavallta még Földes Imre: „Valamikor régen” című költeményét. A jeles művész ma újabb levelet esatolt babérkoszorújához.

Majd Szenes Jenő, ez a fiatal tehetséges hegedűművész játszott el két klasszikus zene darabot, igazi virtuozitással s pompás technikával. Az ő remekül fejlődő zenei tudása szép jövőt biztosít számára. Dr. Széll Kálmán kísérte zongorán, Szenes kitűnő hegedű játékát, mely remek kíséret szintén megérdemelte a zajos tapsot, miben a két művész részvett.

Ibrányi Miklós egy komoly s egy vig dolgozatot olvasott fel. A szépen megírt s ügyesen felolvasott dolgozatok szintén nagy hatást keltettek. Őt is zajosan megtapsolták.

Az estét Kornis Géza gyönyörű zongora játéka rekesztette be, ki Gitter E. „Ballada” című szerzeményét adta elő briliáns technikával, igazi érzéssel s nagy zenei készséggel. A tapsviharból ő is kivette méltó részét.

Ez est is egyike volt ama kitűnően sikerült felolvasó estéknek, melyeket a róm. kath. főgymnázium dísztermében nem egyszer van alkalma élvezni azon előkelő közönségnek, mely ezen felolvasó esték alkalmából mindig zsufolásig megtölti hatalmas termét.

NAPI HIREK.

Ködös December.

— dec. 28.

Ma holaap vége a hónapnak, melyben lágy meleg idő, hó, fagy, sár s a jó isten tudja, mi minden nem következett egymásután; de főleg a borus, ködös napok voltak azok, melyek tulnyomószámában léptek fel.

Reggel mindig későn virrad, délután hamar este van: jele, hogy most éljük a legrövidebb napokat; a napnak néhány órája, míg világosságban van részünk, elrepül mint egy álom.

Alig keltünk fel, alig fogunk a dolgozhoz, már dél van, felnézünk a torony órára,

de a vez ki nemhető, sűrűködbe van burkolódzva; ki megyünk a városból, a láthatár ködpárában vész el; felnézünk az égboltra, egyebet mint ködöt nem láthatunk, a nap sugara nem tör át, a természet dermedten, mély álomban nyugszik.

Az emberek szorgalmába, igyekezetébe mintegy belékiált a ködös December csendjével, bánatával, szomorúságával; elröppenő óráival pedig életünk tűnő perceire emlékeztet.

Elmultak a szép napok, vigasztalónul állunk a muló, iramló, ködös idővel szemben, szemünkre mintegy hályog huzódik, mely álmosná, bágyadtá teszi lelkünket.

Vajjon lesz-e felébredés ez álmatag valóságból? valyon mi vár reánk?

Az idő kérlelhetetlen szárnyakon repül tova s a ködös December még jobban int e mulandóságra.

+

Napról-napra.

— december 28.

A szerelem ellenség
Szemében vad bosszu ég.

A szeretet jó barát
Egy világot ölel át.

Legfőbb érzés ideleln
Mégis a honszerelem!

X. Y.

— A debreceni ev. ref. egyház gazd. bizottsága e hó 30-án d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

— A városi muzeum öre. A városi muzeum megnyitásakor látták már, hogy annak felügyeletére és a muzeumnak ajándékozott tárgyak szakszerű elhelyezésére legalább két muzeumi öre van szükség. Ilyképen Péter Gábor mellé kinevezték muzeumi örré Zoltai Lajos városi s könyvtárost is ideiglenesen mindaddig, míg a kinevezést a közgyűlés megerősíti. A mai bizottsági közgyűlésen történt meg ez a megerősítés, s így a mai naptól fogva állandó muzeumi öre, Zoltai Lajos, aki egyénisége és tudása révén szinte predestinálva volt erre az állásra.

— A függetlenségi-kör bálja. Nagyarányú előkészületek vezeték be a függetlenségi kör január 6-iki bálját. A bálrendező bizottság mindent elkövet, hogy mulatságuk amely minden esztendőben várakozáson felül sikerült, ebben a szezonban se maradjon a többi mögött, sőt még fényesebben sikerüljön. Remélhető, hogy minden ellenzéki érzelmi család megjelen a január 6-iki bálban. Jegyek a függetlenségi körnél válthatók.

— Adomány a nőegyletnek. A jótékony nőegylet azzal a kérelemmel fordult Kiss Áron püspökhöz, mint a debreceni ref. egyház fejéhez, hogy engedje meg, hogy szilveszter éjszakáján könyradományokat gyűjthessen a ref. templomok bejárásai előtt özvegyei és árvái segélyalapja javára. Az egyházi tanács ehhez a kérelemhez nem adhata beleegyezését. Ellenben a kívánt célra hatszáz koronát juttatott a nőegylet elnökségéhez. Természetesen ez az adomány jóval felülhaladja azon összeget, amely a könyradományokból befolyhatott, — miért is a nőegylet legfőbb köszönetét juttatta az egyházi hivatal útján különösképpen Kiss Áron püspökhöz, mint a kinek jó szíve játszott bizonyára legnagyobb szerepet az adományozásban.

— A nőegylet szombati mulatsága. A debreceni jótékony nőegylet szombat esti

multságának biztosítására mindent elkövet a fáradszónak rendezőség. A program egyik nagyon érdekes száma lesz a hat fiatal urleány tánc. Táncolni fognak Zádor Irma, Komlóssy Róza, Pénzes Ilonka, Békessy Ilonka, Szabó Kata és Kálmánhegy Kata. A rendezőség felkéri mindazokat, akik szívesek voltak italokat az ivre jegyezni, méltóztassanak azokat december 30-ikán, a multság napján, délután 3-5 óra közt a diszterembe küldeni, akik pedig cukrászati cikkeket adtak kegyeskedjenek az édességeket Riesz Lipót ur cukrászdájába küldeni, hogy azok ugyan ezen időben onnan egy csapatban legyenek elszállíthatók. Képsorsjegyek még mindig kaphatók, valamint személy jegyek és gyermek jegyek.

— **Debrecen — a magyar védőegyesület tagja.** Minden tekintetben közhasznú tevékenységeit fejt ki a háziipar támogatása végett alakult magyar védőegyesület. A háziipar terén, amelyen a külföld olyan magas nivón áll, Magyarország — bizony — nem igen mutathat még fel számottevőbb eredményeket. — Ezért üdvös nagyon, ha a támogatására alakult védőegyesület az illetékes tényezők is támogatják. Debrecen is a mai közgyűlés határozata folytán ezen egyesületnek pártoló tagja lett.

— **Köszönet nyilvánítás.** Tafler Ignác ur a siketnémák javára 20 koronát juttatott kezeimhez, mely kegyes adományáért a szerencsétlen siketnémák nevében fogadják őszinte köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

— **Kiss Aron püspök beteg.** A tiszántúli református egyházkerület agg püspöke, Kiss Aron már napok óta ágyban fekvő, súlyos beteg. Az ősz egyházfőnök valamilyen régibb kelatú igen komplikált baja van, mely azonban, tekintve a gondos ápolást és lelkiismeretes gyógykezelést, hihetőleg nem válik veszélyessé s így mihamarabb visszanyeri egészségét. A beteg püspököt Láng és Ujfalussy orvosok gyógykezelik.

— **Tanyaépítettség bizottsági ülés.** Az ev. ref. egyház tanyaépítettség bizottsága e hó 29-én holnap délután az egyház tanácsstermében ülést tart.

— **A legrégebb városi tisztviselő halála.** Megezekítés nélkül, egyfolytában hatvan esztendőig szolgálta nemes Debrecen városát, mindig nemzeti magyar viseletben járó Erdei Mihály bátyánk. Mint utca diákja (irnoka) kezdte közhivatali pályáját 1845-ben épen mikor vadonatúj volt ez a már azóta ugyancsak megvénhedett, fejelésre szorult városháza. Az öreg ur egy nap híján 85 esztendőt töltött be, hogy a halál őt is elszólította ama 365 tisztviselőtársára mellé, a kiknek halála idejét pontosan feljegyezgeté ezelőtt hatvan esztendővel kezdett városházaszerte ösmert kis naplójába. Sokáig viselte a gyámpénztári ellenőri tisztet. Ez állásról ment nyugdíjba az elmúlt 90-es évek derekán; de akkor sem tudott végképen megválni a városházától. Azóta szerény napi-díjért a hortobágyi legeltetési bárcákat osztogatta jószágirtó polgártársainak, meg a legelődöt tartotta számon. Könyvnélkül tudta Mihály bátyánk, kinek mennyi legeltetési illeték dukál, — aminthogy sok régi szeme látta, fülehallotta dolgokra, ősi városi jogszokásokra nézve valóságos élőlexicon volt ő fiatalabb nemzedékhez tartozó tisztviselőtársainak, de még e sorok írójának is. Mindössze három hétig betegeskedett. Fél-századnál tovább élt az ő szeretett, most bus özvegyesre jutott hitestársával mint az ő görög regebeli Philemon. Legyen áldott emlékezete.

— **Baba kiállítás a Bikában.** A jó-tékony nőgyógyász által a Bika szállóban Szilveszter előestéjén rendezendő multság egyik fényes pontja, a baba kiállítás lesz. A

rendezőség a siker érdekében ezton is felkéri a résztvevő szülőket, hogy gyermekeikkel a ma, péntek délután 3 órakor megtartandó próbán a Bika szállójában jelenjenek meg.

— **A tisztviselők anyagi helyzete.**

Ma még nincsenek olyan viszonyok Magyarországon, hogy a tisztviselők keserves munkájukért olyan munkadíjat élvezzenek, amilyent méltán megérdemelnék. Hosszadalmas volna vázolni a tisztviselők szomorú anyagi helyzetét. Ezuttal csak azt jegyezheti fel a krónika, hogy a kevés fizetés folytán bizony a tisztviselők feje fölött tekintélyes summa adóság lebeg demokles kardja gyanánt. A fővárosban, ahol legnagyobb számban vannak a tisztviselők zilált anyagi helyzetének javítása érdekében. Dr. Barcsay István tanácsnok igen figyelemre-méltó javaslatot dolgozott ki erre nézve, amely végeredményében azt tünteti fel, hogy három millió koronával, amely 15 éven át 4% os amortizációval volna törlesztendő, — teljesen szanálni lehetne a tisztviselők anyagi helyzetét. Kétségtelen, hogy ez a javaslat a fővárosban meg is lesz valósítva. De szükséges volna, hogy az összes magyarországi városok követendő példának vegyék a főváros ily irányu mozgalmát. Például Debrecen tisztviselőire is ráférne ez a malaszt. — Egyébként úgy hírlik, hogy Debrecen is készül hasonló célu mozgalomra. Elégge nem lehet kívánni, hogy ez a mozgalom eredményezzen is apró-pénzre felváltható, gyökeres rendezést. A közigazgatás rendes működéséhez feltétlenül szükséges, hogy tisztviselői a kemény munka után gond nélkül hajthassák nyugalomra fejüket.

— **Községi kötelekbe való felvétel.**

Bavlicza Pál debreceni lakos az iránt folyamodott a közgyűléshez, hogy Schaffner Márta Gertrud nevelt leányának honosítása esetién a város községi kötelekbe való felvételét helyezze kilátásba. A közgyűlésnek a községi kötelekbe való felvétel ellen, amely a szokásos díjak lefizetésével jár — ezuttal sem volt semmi kifogása.

— **A nyulasi barak sorsa.** A nyulasi barakot 1905-ig Havas Dániel bírta bérben a városból. Az idén azonban akadt olyan pályázó, aki előnyösebb ajánlattal lépett fel, miért is a tanács mellőzte Havas ajánlatát, s az előnyösebbet fogadta el. Havas a tanács ezen végzése ellen fellebbezéssel élt a közgyűléshez, amely ma elutasította azt. — Így aztán Havas Dánielnek végérvényesen füstbe szállt minden reménye, hogy a nyulasi barak bérletéhez még hozzájuthat.

— **Dr. Körösi Kálmán gyásza.**

Az új-párt agilis tükárának, a debreceni társadalom egyik legrokonoszevesebb tagjának, Dr. Körösi Kálmán gyászában, amely özvegy édes anyja elhunytával érte, kivétel nélkül osztozik egész Debrecen. A család a nemes urinó elhunytáról a következő gyászjelentést adta ki: A legnélyebb fájdalommal érzeléssel tudatjuk a legjobb anyát, nagyanyát, testvér és rokonok néhai özvegy Körösi Jánosné született Oláh Máriaé, folyó évi december hó 28-án, délután fél három órakor életének 60. évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát. Kedves halottunk hült tetemét december 30-án, szombaton délután három órakor, a Battyáni-utca 5. sz. alatti gyászszobától, az ev. ref. egyház szeriartása szerint tartandó imaután, a Kossuth utcai sírkertben helyezzük örök nyugalomra. Kelt Debrecenben, 1905. dec. 28. Gyermekai: Dr. Körösi Kálmán nejével Körösi Idával és Margit, Kálmán, Ida gyermekeik, Körösi Mariska férjével Dr. Nagy Kálmánnal és Loránd, Viola, Magda gyermekeik, Dr. Körösi János. Testvére: Oláh Eszter férjével Körösi Sándorral és gyermekeik. Sógornői: Özv. Oláh Antalné szül. Tóth Rozália fiával, Özv. Oláh Gyuláné sz. Mihalik Mária gyermekeivel. Halás kegyelet virasszon hamvai felett! — A temetést Kernáts „Kegyelet” tem. int. rendezi.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképezési, isztészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképek kiállítás a műterem kapubejárataánál levő káprakában.

x **A Népegélyző Barát** megnyílt. Heti befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint az udvarban.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Izis hajszesz. Kétféle hetente használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használhatja Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilveszter Ferenc gyógyszer-tárában, Piac-utcán.

Az Arany Bika Lávaházban minden este cigányzene.

Rejtélyes haláleset. Hajduböszörmény szenzációja. Halott az utcán.

(Saját tudósítónktól.)

— dec. 28.

Rejtélyes haláleset tartja izgalomban néhány nap óta Hajduböszörmény város lakosságát. Karácsony első napján történt, hogy Sillye Márton odaváló jó módú gazdálkodót az utcán halva találták. Az eset városszerte nagy szenzációt keltett. Sillyei Mártonnak még az előző napon semmi baja sem volt s egyébként is ép, erős, egészséges embernek ismerte mindenki. Éppen ezért nagyon feltűnő hirtelen halála, mely különben is rendkívül titokzatos körülmények között történt és a jelekből ítélve, — bár erre még alapos bizonyítékok nincsenek — inkább következtethető, hogy a szerencsétlen ember bünténynek esett áldozatul, mint-hogy természetes halállal mult ki. Valószínűnek látszik, hogy valami haragosa tette el a láb alól bosszúból.

Sillye Márton ugyanis szerette az italt, melyet nem is kimélt magától. Mulató ember volt és egyszer, más-szor többet is ivott a kelletnél. Az ilyen esetek különösen az utóbbi időben gyakran megtörténtek vele. Ha azután leitta magát kötekedő, goromba volt és emiatt sokszor meggyült a baja egyesekkel. Vasárnap délután azzal a vározott hazulról, hogy szétnéz a városban, meglátogatja a rokonokat, jó ismerősöket időtöltésből, mivelhogy ün-nep lévén a gazdálkodás körül szünetelt a munka. Azután nem mutatkozott többé. Vacsorára hiába várták, nem tért haza. A családja előtt nem tűnt fel elmaradása, mert az ilyesmi e őfordult már máskor is. Azt hitték, hogy valamelyik atyafinál időzik, gondolták majdesak hazakerül később. Azonban eltelt az éjszaka is anélkül, hogy Sillye Márton még csak hallatott volna is magáról. Reggel aztán összerongyolt sáros ruhában, rettenetesen megtépázott állapotban holtan találták az utcán.

Hogy került oda, mi okozta halálát senki sem tudja és így azt majd csak a nyomozás fogja kideríteni, melyet a böszörményi csendőrség nagy

erélylyel indított meg. Az esetről nyomban táviratilag értesítették a debreceni kir. ügyészséget is, mely szintén elrendelte a vizsgálatot a rejtélyes haláleset kiderítésére. Dr. Izó János törvényszéki orvos holnap Bőszörménybe utazik Silye Márton holttestének felboncolása végett.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Péntek, dec. 29.: „Miss Chipp“ énekes vigjáték. (A.)

Szombat, dec. 30.: „Dalma“ dráma. (B.)

* **Zilahyné föllépte.** Zilahyné ma lépeit fel először hosszú betegsége után. Conti kedves, élénk operettjét a „Szenes legényt és szenes leány“-t vették elő ez alkalomra. A szeretetreméltó, gyönyörű hangú primadonnát a közönség lelkes ovációkkal fogadta. A zenekar beléptekor tust hangoztatott, a mely betét — mellesleg mondva — kissé szokatlan nekünk. Ezenkívül ezüst koszorút, virág-lantot, esernyőt és bokrétát nyújtottak fel a színpadra. A művésznék egyik dalra hangolt tisztelője verset szóratott a karzatról. A két strófás dalocska így végződik:

„Az élet künn csak durva zajt rivall,
Vigasztalónk a szív szava: a dal!“

A művész nő Teréz szerepét úgy ének, mint játék tekintetében kitűnően adta elő. Játsoztak még Polgár, a rendőrnök jó humoru alakításával, továbbá Ternyei (Péter) és Békés (Tardivel.) Nem gondolják Békés és Ternyei urak, hogy ily sokszor és ily sokféleképen szerepelni a színpadon — hogy is mondjuk? — kissé sok a jóból. Zilahyné után Zilahy vette ki részét az ovációkból. „A bálkirálynő“ c. vigjáték Fodor Taszilóját adta pompás jó kedvvel. Ternyei, ki ma este másodszer is bemutatta proteuszi képességét, Szabó Elemért adta. Tetszetek Szabó Irma, Arday Ida, Kondor és Sarkadi. A közönség zsufolásig megtöltötte a nézőteret. Eanyi műpártolás megérdemelne néhány itt még nem látott, Budapestben teljes sikert aratott új drámát is.

* **Színházi hírek.** Érdekes reprizek. Zilahyné T. Viima felgyógyulásával egész csomó oly énekes darab, melyeket betegsége miatt pihentetni kellt, fog most újból a műsoron szerepelni. Ezek közt első helyen állanak Hoffmann meséi, Lászlóstrata, Faust stb. A jövőhéten sorra kerül Konti József nagyszabású operettje is, a Királyfogás, a főszerepben Föthy Fridával. — **Fehér Anna.** A színház igazgatósága megszerezte előadásra Gárdonyi Gézaának Fehér Anna című 3 felvonásos színművét. Egyszerű falusi betyár történet, melyet Gárdonyi Géza ragyogó tolla tesz széppé, vonzóvá s a magyar színmű irodalom becsévé. Az ujdonság már a jövő hét folyamán bemutatásra kerül.

TAVIRATOK.

Népgyűlés.

Marosvásárhely, dec. 28. A függetlenségi párt népgyűlést tartott, melyen Bedőházy János, Sebess Dénes orsz. képviselők és Petry Zsigmond pártelnök beszédeket tartottak. Határozati javaslatot fogadott el a népgyűlés, melyszerint kimondják az oszták iparra a bojkottot és elhatározták, hogy széleskörű mozgalmat indítanak a honi ipar pártolása érdekében.

Városi képviselők választása.

Igló, dec. 28. Tegnap ejtették itt meg a városi képviselők választását. Megválasztottak összesen 22 ellenzékit és egy szabad-élvpártit.

A moszkvai sztrájk.

Pétevár, dec. 28. 74 gyárban és nagyobb ipari vállalatban, amelyekben összesen 44.395 munkás van alkalmazva, szünetel a munka. E gyárak közt van a Putilov és a Newsky gyár. Több gyárban a tulajdonosok szüntették be az üzemet.

Budapesti gabonatorzsda.

Budapest, dec. 28.

(Déli szárlat.)

Buzakinálat készsége, vételkedv tartózkodó. Bányadi irányzat mellett 4000 métermázsa került forgalomba közben 5 fillérrrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemek forgalom nélkül. Idő: ködös.

Buza áprilisre	17.04—06
Buza októberre	16.70—72.
Ross áprilisre	14.08—10.
Zab áprilisre	14.26—28.
Tengeri májusra	13.58—60.
Répe 1906. augusztusra	27.50—70.

Szerkesztői-posta.

K. M. (Hejben.) Hogy ön oly sok pénzt játszott már el a lutrin, az merő szerencsétlenség önméneve s mindenkire, ki a lutrin veszít és nem nyer. A szerencsét azonban jó néha megpróbálni, főleg ha van hozzá az embernek felesleges pénze. Megtörtént egy kereskedő segéddel, hogy takarékosan élve minden héten egy koronát megtakarított. Mikor ez összeg már szépen felgyűlt, vit magának egy értékesebb sorsjegyet. Ő a ki húzástól meg is feledkezett s haza ment vidéken lakó szüleihez. Ott véletlenül kezébe kerül egy újság, mely már napok óta félre volt lökve s látja, hogy számai kihuzattak s kerek 20.000 koronát nyert. E gondolattal majd megzavarodott, a szülei azt hitték, hogy fiok a boldok házába kerül. Ezt csak azért mondjuk el önnek, hogy jó-jó, ha az ember nyer, de ha sokat nyer, ez talán még meg is rontja a lelki egyensúlyt.

Hajna. Gyakorlatlan tollra valló ügy. Még ifjusági lapban is alig közölhető. A párbeszédnek az elbeszélő részekkel való egy sorba írása is primitív állapot. Idővel (ha nem is mindjárt) jobbat is kaphatunk öntől.

Városi Színház.

Bérlet 76. szám (A.)

Debrecen, péntek, 1905. dec. hó 29-én:

MISS CHIPP.

Énekes vigjáték.

S Z E M É L Y E K:

Miss Chipp	— — — —	Szabó Irma.
Jack	— — — —	Szakács Andor.
Jeffrey Jefferson	— — — —	Békés Gyula.
Lord Watherly	— — — —	Deéssy Alfréd.
Sipó	— — — —	Kondor Ernő.
Harry Watson	— — — —	Krasznay Ernő.
Morin	— — — —	Polgár Sándor.
Pál	— — — —	Ternyei Lajos.

Holnap, szombaton, december hó 30-án:

A történelmi cyklus (király drámák) második előadása:

Miss Chipp.

Eredeti szövegűjáték.

Védjegy: „Morgony“

A Liniment Capsici comp.,
a Morgony-Pala-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult hárszer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szorak bizonyult kószvénynél, csúznál és meghűléseknek bedörzölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan áruakat fogadjunk el, a melyek a „Morgony“ védjeggyel és a Richter cég-jeggyel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillar, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyelővén minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török Iósef gyógyszerészmű, Budapest.

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroszlánhoz“, Prágában.
Kisbörzsöly 5 utca. Mindennapi készlettel.

Magyar Állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10 25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8 51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
m. á. vasúttól	reggel	5 25
vásártérről —	reggel	5 44
m. á. vasúttól	d. e.	8 09
vásártérről —	d. e.	8 16
H.-Bőszörmény	d. u.	11 11
H.-Sz.-Mihály	d. u.	11 20
felé	d. u.	4 41
m. á. vasúttól	d. u.	4 54
vásártérről —	este	7 —
m. á. vasúttól	este	7 07
vásártérről —	reggel	4 35
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4 56
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	4 56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	5 16
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	reggel	9 35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Derecske—N.-Léta felé — —		
Bpestre érkezik:		
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35
Budapestről Debrecenbe indul:		
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15
Debrecenbe érkezik:		
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8 29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6 40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár—M.-Szegedről — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11 31
vásártérre —	reggel	7 33
mávasuthoz	d. e.	7 40
vásártérre —	este	6 22
mávasuthoz	este	6 28
vásártérre —	d. u.	3 29
mávasuthoz	d. u.	3 35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasuthoz	d. u.	7 54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5 35
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8 18

EGY

HONAPIG

TELJESEN INGYEN!

MINIMAX

TÓTH GYULA

Kereskedelmi Bank
Debreceni Ipar és

A ki már most beküldi -- ha csak egy hónapra is -- az előfizetési összeget AZ UJSAG politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal a legjobb magyar lapot: AZ UJSAG-ot. Előfizetési árak: Egy hónapra 2 korona 40 fillér, három hónapra 7 korona. AZ UJSAG gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díjtalanul kapja meg. GYÖNYÖRŰ HUSVETI ALBUM! Megrendelési cím: AZ UJSAG kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54 szám.

MONTIGNOSO GRÓFNŐ, volt szász trónörökös nő emlékiratait most közli AZ UJSAG. Ujonnán belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.

Alapítva 1875.

Több éremmel kitüntetve

BUTORRAKTÁRAIMtulhalmazottsága miatt évtizedek óta
kittűnő hírnévnek örvendő

cs. és kir. udvari

butorgyáramelismert elsőrendű készítményeit a leg-
olcsóbb árak mellett ajánlom a nagy-
érdemű vevőközönségnek.Költségvetéssel és mintákkal kiválóan
díjmentesen szolgállok.**Schwartz Vilmos**

Debrecen, Piac-utca 71. szám.

A legjobb arc-
széplítő szer a**SERAIL-ARCZENŐCS,**

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Kittűnő toillet szappa-
nok a kenőcs haszná-
latáhozSerail-puder. Kiváló finom arczpor
három színben, fehér, rózsás és krém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: *dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön* gyógyszerész
uraknál, valamint *Jósa és Jóna* urak droguerájában.Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárában
Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárbanEgy tégely ára
ker. 4 fillér.Egy kis tégely
ára 70 fillér.**„Hollandi gyomorcsépp”**a legkittűnőbb háziszser minden-
nemű gyomorfájásnál, gyomorgörésnél,
emésztési zavaroknál.Használati utasítás mellékelve min-
den üveghez.Kéznel tartása kiválóan ajánlható
oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni
mennek vagy akik tanyákon vagy
kis faluban tartózkodnak, hol baj
esetén orvosi segítséghez azonnal nem
juthatnak.

1 üveg „hollandi csépp” ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerertárban

DEBRECEN, városházzal szemben.

„MINIMAX”

Ertesítés.Van szerencsém m. t. közönségnek tudomására hozni hogy az
Amerikai**MINIMAX**kézi tűzoltó készülék képviselőjét átvettem s ily készülékek tüzletében
kaphatók

tisztelettel

TÓTH GYULA

„MINIMAX”

**Debreceni Ipar és
Kereskedelmi Bank**

ALAPÍTTATOTT 1869-ben.

DEBRECEN (Iparbankudvar.)

MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTEK Főelárusítója

Betéteket elfogad. Kölcsönöket nyújt váltókra és ingatlanokra. Törlesztéses kölcsönöket nyújt 600 koro-
nán felül ingatlanokra, (földbirtok és házakra.) Tőzsdei megbízásokat teljesít értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket ad értékpapírokra, záloglevelekre, vidéki pénzügyintézet részvényeire és ékszerekre. Ércpénzeket vesz és elad.

Ugyanitt elfogadtatnak még tagjelentkezések a

C. SORSJEGYCSOPORTBA

mely 100 drb, 3% magyar jelzalog sorsjegy együttes megvásárlására alakult havi 10 forint befizetéssel.

Bővebb felvilágosítással szolgál fenti intézet.

Debrecen, nyomtatott LÁSZLÓ JÓZSEF könyvnyomdájában.